

Zadanie dofinansowane ze środków:

SPRAWOZDANIE KOŃCOWE

z realizacji zadania pn;

Działania ochronne w rezerwacie przyrody „Torfowisko Potoczek”.

Zadanie realizowane było w okresie od dnia 23.06.2022r. do 31.01.2023r,

Na podstawie zawartej umowy WFOŚ/D/568/3336/2022 z dnia 20.04.2022r.

pomiędzy:

**Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
w Gdańsku z siedzibą w Gdańsku (80-861) ul. Rybaki Górne 8**

a

PGL LP Nadleśnictwem Warcino

z siedzibą w

Kępicach (77-230) ul. Gen. Władysława Sikorskiego 11A

Całkowity koszt realizowanego zadania wyniósł 30 426,09 zł

**Zadanie zostało dofinansowane ze środków WFOŚiGW w Gdańsku w formie
dotacji w wysokości 9500,00 zł.**

Działania ochronne w rezerwacie ochrony przyrody ramach realizowanego projektu dzieliły projekt na dwa spójne ze sobą obszary.

Pierwszy obszar o charakterze edukacyjnym, polegał na zakupieniu i wbudowaniu przy granicy rezerwatu, interaktywnych tablic opisujących rolę awifauny oraz martwego drewna w przyrodzie.

Takie rozwiązanie wymusiło na administracji Lasów Państwowych Nadleśnictwie Warcino duże zainteresowanie społeczeństwa rezerwatem. Ponadto koniecznością ochrony przed niekontrolowaną penetracją rezerwatu, wydeptywaniem, zbiorem grzybów i roślin, ich części oraz płoszeniem zwierząt.

Wbudowane tablice interaktywne wymuszają na osobach odwiedzających rezerwat do czynnego udziału w komponowaniu logicznych ciągów myślowych przez właściwe ułożenie (kostek) zagadnień tematycznych w całość, lub powiązane ze sobą związki.

Obok ułożonych przyzm złożonego martwego drewna wbudowano tablice opisujące proces obiegu węgla w przyrodzie.

Inna zakupiona i wbudowana tablica z modelami budek ptasich w ich naturalnej skali, wraz z opisem ich mieszkańców.

W części interaktywnej należy dopasować do danego modelu budki lęgowej właściwego mieszkańca.

Drugi obszar o charakterze czynnej ochrony miał zidentyfikowanie zagrożenia oraz podjęcia działań mających na celu zachowanie ekosystemu torfowiska wysokiego, boru i lasu bagiennego oraz charakterystycznej dla nich bioty oraz cennych gatunków fauny i flory.

Występowanie w fitocenozach borów i lasów bagiennych gatunku obcego siedliskowo - świerka pospolitego pochodzącego z obsiewu z otoczenia rezerwatu powodująca ustępowanie światłożądnych gatunków torfowiskowych.

Zadanie to zostało zrealizowane poprzez usunięcie osobników generatywnych i juwenilnych

świerka z obszaru określonych biochor 2,3,i 4.

Dopuszczono pozostawienie ściętych martwych drzew stanowiących 5 % ogólnej masy na terenie biochor do naturalnego ich rozkładu.

Część martwego drewna (w celach edukacyjnych) wyniesiono poza granice rezerwatu (w sąsiedztwie interaktywnych tablic) i ułożono w regularne przyzmy.

Pozostałe martwe drewno równomiernie rozłożono poza granicami rezerwatu z uwagi na zagrożenie pożarowe, jaki stanowiłyby przyzmy martwego drewna w czasie występujących suszy w okresie letnim.

Podsumowanie

Głównym przyczynkiem do realizacji powyższego projektu była konieczność usunięcia zidentyfikowanych określonych w ustanowionym Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 29 listopada 2019 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Torfowisko Potoczek”, zagrożeń wewnętrznych polegających na postępującej sukcesji roślinności leśnej, gatunków obcych pochodzących z obsiewu, z otoczenia rezerwatu, na torfowisku powodująca ustępowanie światłolubnych gatunków torfowiskowych. Dodatkowo brak należytej uwagi problemom obiegu węgla w przyrodzie, niedocenianej roli ptaków w środowisku leśnym.

Świadomość społeczeństwa w zakresie wiedzy związanej z obiegiem węgla w przyrodzie, skutków, jakie niesie za sobą korzystanie z paliw kopalnych oraz tzw. ślad węglowy, każe zastanowić się, w którym miejscu znajdujemy się w środowisku. Wykorzystując martwe drewno - nieprzedstawiające wartości rynkowej (handlowej), złożone w pryzmy i pozostawione do naturalnego rozkładu w znakomity sposób obrazuje rolę martwego drewna w przyrodzie. Tak złożone drewno staje się domem dla rozwoju owadów saproksylicznych, grzybów saprotroficznych, drobnych kręgowców oraz gryzoni.

Opisane procesy rozkładu martwego drewna na tablicach informacyjnych oraz zastosowanie tablic interaktywnych intuicyjnie wymuszają na odwiedzających rezerwat do udziału w układaniu ciągów logicznych na tablicach.

Nowe tablice interaktywne oraz zakupione i wbudowane wcześniej pokazujące gatunki rzadkie chronione jak *Listera sercowata* (*Listera cordata*), Nasięźrzał pospolity (*Ophioglossum vulgatum*), Rdestnica alpejska (*Potamogeton alpinus*) oraz mchy podlegające ochronie gatunkowej, pokazują Nam bogactwo rodzimej przyrody.

Ważne w zrealizowanym projekcie jest bieżące usuwanie zagrożeń jak i wszczęcie potrzeby przestrzegania norm i ograniczeń w zakresie eksploatacji środowiska oraz potrzeby przeciwstawiania się zachowaniom zagrażającym środowisku.